

BUDA-PESTA
31 Martiu.
12 Aprilie.

Va esî Domineca.
Redact.: strad'a iernei nr. 1.

Nr. 13.

Anulu X.
1874.

Pretiulu pe unu anu 10 fl.
Pentru Romanî'a 2 galbeni.

Dumnedieulu nostru.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Gaudati-lu că e mare,
Dumnedieu!
Ce-a pazită cu mana tare,
Pe Romanu, poporulu seu.

Elu din veci ni-a fostu Parinte,
Si stapanu;
Nici de asta-di inainte
N'a sè uite pe Romanu.

Mare e a lui potere,
Si va fi,
Si de câte ori vomu cere
Sè ne-ajute, va vini.

Avemu seculi marturia,
C'ală seu scutu,
Aperandu-ne 'n urgă,
Printre valuri ne-a trecutu.

Candu veniau glôte barbare
Peste noi,
Dumnedieulu nostru mare
Ni dă bratie de eroi.

Turculu, Lesiulu si Tatarulu
Tremură,

Cu Sarmatulu si Magiarulu,
Candu Eternulu se scolă.

Laudati-lu, că e mare,
Dumnedieu!
Ce-a pazită cu mana tare,
Pe Romanu, poporulu seu.

Elu ni-a scrisu pe sant'a-i cruce:
„Biruiti!
Si ori unde ve veti duce,
Laurii sè gramaditi!“

Si ne-a datu apoi cercării,
S'aretămu,
Că si 'n jugulu apesării,
Alu seu nume-lu adorămu.

Candu portămu in grea robia,
Lantiulu greu;
Noi credeam in barbatia,
Si intr'alu nostru Dumnedieu.

L'amu chiamatu sè ne redice,
Si-a venitu;
Si din lantiuri inimice
Bratiele ne-a despletit.

Turculu, Ungurulu, Polonulu,
Tremurá,
Cu Muscalulu si Teutonulu,
Candu Eternulu se scolá.

Laudati-lu, cà e mare,
Dumnedieu,
Ce-a pazitu cu mana tare,
Pe Romanu, poporulu seu.

Elu ne-a dusu la libertate,
Si la dreptu;
Si sub scutu-i vomu combate,
Cu credinti'a lui in peptu.

Tirani'a ér ne-apésa,
Si slabimu:
Dar Divinulu nu ne lasa,
A ei jertfa sè perimu.

Ascultați glasu-i potinte,
Resunandu:
„Inainte, inainte,
Fii mei, pasîti luptandu!“

Si de vorb'a lui se pléca
Cei Carpati;
Pieru hotare, riuri séca,
Sè-si dea mana frati cu frati.

Tremura cu lasitate,
Cei dusmani,
Si de spaima prin palate
S'ascundu grósnicii tirani.

Laudati-lu ! cà e mare,
Dumnedieu,
Ce-a pazitu cu mana tare,
Pe Romanu, poporulu seu.

Elu ni-a fostu din veci Parinte
Si stapanu,
Nici de asta-di inainte
N'a sè uite pe Romanu!

Ionu A. Lapedatu.

E l v i r a.

Noveleta. —

I.

Erá dominec'a Pasceloru.

Crestinii, esindu din biserică, incepura a se departá prin felurite parti, poftindu unulu altu-ia : „Prandiu bunu.“

Mai toti formau parechi, numai fét'a gradinariulu nu erá insotita de nime.

Elvira, asié se numiá ea, erá unu chipu iubitoriu si inocentu. Faci'a ei inca copilarésca posiedea nesce trasure blonde si regulate, ochii ei mari, limpedi si veneti straluciau cu innocentia, budiele ei purpurie si fragede erau create mai multu risului decât intristării; tóta ti-parea flóre frumósa si rumena, careia i suridu radiele sórelui.

Drumulu ei erá inzestrat cu flori, dar dins'a fu cea mai frumósa dintre ele.

Portulu ei simplu aretá, cà dins'a e din casa buna, unde a primitu o crescere ingrigita, ce nu lasa a se incuibá spini si maracina in anima, ce nu lasa a-si face locu invidi'a, care produce multe lucruri stricatióse, ce rodu ca vermele anim'a frageda.

Betranulu gradinariu, candu audî sunetul melodiosu alu clopotelor, ce insciintiá finirea liturgiei. acceptă cu nerabdare pe unic'a sa fiica ; ce i erá tóta bucuria, talismanulu mai pretiosu in lume, — stéu'a vietii sale obosite.

Ca totu-de-una candu ajungea a casa, ea se repediá iute pe trepte, numai ca sè pôta mai iute imbratisiá pe scumpulu ei parinte. Dar acuma se opri, pe faci'a ei rumena se ivi o galbinetia, incepù a tremurá vediendu la picioarele ei o rosa frumósa, presimtîndu de unde vine. Privi prin curte; de odata si-inchinà capulu, unu noru negru se ivi pe faci'a ei, vediendu lunga gardulu gradinei unu june frumosu.

Acela avea o fisionomia blanda, expresiune viòia, ochi schintiatori, pe budiele sale subtili trecea din ce in ce câte unu surisu dulce.

Elu se apropiá de ea, si o salută cu respectu. Dar Elvira i respusne :

— Otile! te rogu, du-te de aici! Nu-mi fă dîlele si mai triste si amare! Lasa-me sè-mi petrecu viéti'a acést'a afurisita in chinu si amaretiune!

— Nu Elviro, nu pronunciá asié vorbe triste cari strabatu pana la adanculu animei mele. Nu-mi spune sè me ducu de langa tine; cà-ci eu sermanulu numai de la tine acceptu mangaiare si fericire. Te rogu, Elviro, da-mi voia a-ti spune: cà eu te iubescu!

— Nu me 'mbetá Otile cu cuvinte asié dulci! Copila iubitória de parinte, déca voiescu a fi iubita si de catra dinsulu, nu potu sè-mi alegu altulu de consórte alu vietii mele, decât pe acel'a destinatul de elu.

— Nu, Elviro, parintele teu nu se va supără, déca i voi spune că eu te iubescu, — că-ci Valeriu nu e demn de man'a ta, si elu te-ar nefericí.

Otilu, stetea inaintea Elvirei ca unu pe-catosu ce-si ascépta séu pedéps'a séu indu-rarea.

Elvira si-innaltià capulu aplecatu si pri-vindu cu ochii ei mari in faci'a junelui, i dîse incetu:

— Te iubescu, Otile!

— Ti-multiumescu, Elvira, — esclamă elu lacrimandu de bucuría, — tu esti unu an-geru, iubirea ta mi-naltia inim'a, mi-mangaia sufletulu si mi-inspira fericire.

— La revedere, — sioptì ea ca spariata, apoi se departă iute.

Otilu, fericitulu Otilu, priviá la ea cu desfetare, apoi se departă si elu.

II.

Din turnulu bisericei sună 11 ore.

Domniá tacere adanca, gustandu toti óme-nii somnulu intineritoriu.

Erá o nöpte infioratòria, ceriulu incar-catul de nori grei, pomii se clatinau de ven-tulu aspru, că-ci vijel'a vijel'a cumplitu.

La óra acést'a fatala o fintia omenésca rateciá prin strade.

Erá Valeriu.

Cu pasi repedi se grabiá elu a ajunge in carcim'a mare, ca sè se scutésca de vijel'a.

Ajungêndu la o casa, unu fulgeru luminà totu pamentulu. Elu tresari, vediendu ce-va albu inaintea sa josu pe pamentu.

Erá o harthía. Elu se aplecà, si — radicandu-o, o bagà in pusunariu, si trecù mai de-parate.

— O! de a-si ajunge a casa! — si-dise elu mergêndu, — nu am cugetatu, că va fi asié vijulía mare.

Dar viforulu urlá si mai grozavu. Elu ajunse la cârcima, si dîse: „Sum silitu a me abate in cârcima, pana va trece vijel'a.“

Cu unu „Dómne ajuta“, intrà in odai'a pustia, si luminata de o lampióna, ce respan-dea nesce radie obosite.

Cu unu paharu de vinu elu si-incaldî trupulu inghiatiatu.

Dupa unu timpu cam indelungatu scóse harth'a gasita, si se apropià de lampióna, se védă déca aceea nu contiene vr'o scrisóre?

De odata tresari, pe faci'a lui se ivi unu

velu de intunecime, pe budiele sale sgârcite se intinse unu surisu satanicu, sub picioarele lui parea că arde pamentulu.

Si devinsu incepù a plange ca unu copilu.

— Ah! tigrule turbatu, tu voiesci sè me despoi de unu angeru pe care l'am iubit din copilarf'a mea?! O sórte, o lume, o lucru dia-volescu! Si tu, Otile, tu esti acel'a care voiesci sè o seduci, sè o rapesci din bratiele mele. O! esti mai multu decâtua o féra selbatica, ce nu cunósce indurare; ci rupe, sdrobesc numai unde pote. Dar ti-voiu frange grumadiulu candu vei cugetá, că ar fi mai bine de vietiu, candu ti-a suride natur'a mai bine cu tóte frumsetiele ei; că-ci resbunarea mea nu va aflá hotaru, nici locu de repausu, macar de-mi va constá si viéti'a ce mie nu-mi mai suride de feliu. O, Otile! mai nainte eram gat'a a-mi sa-crificá viéti'a pentru tine; decâtua sè fiu crediutu că tu mi-este inimiculu mai mare. Pare că-su nebunu séu dóra numai visezu?

Si ca sè se convinga mai bine, ér apucà harti'a in mana, cu o vóce móle incepù a cetí:

Scump'a mea, Elviro!

„Esti flórea vietii mele, numai amorulu teu me pote ferici, te iubescu mai sinceru, de-câtua cartiasiulu Valeriu.

Otilu.“

— O Ddieule! fi-mi intru ajutoriu, déca nu m'ai ajutatu pan'acum, te rogu ajuta-mi in vistoriu, si nu me lasá sè nebunescu!

Dupa cuvintele aceste si-luà peleri'a in mana, si dîcêndu, cârcimariului: „nöpte bu-na“ — parasi cârcim'a.

Cetitorii ne voru intrebá, că cum a ajunsu in strada harti'a gasita de Valeriu?

Fórte usioru. Elvira dupa ce s'a depar-tatu de Otilu, indata a pusu ros'a in apa, ne-sciindu că in laintrulu ei se afla ascunsa epistol'a mai susu amentita. Dupa trei dîle ros'a vescedî, odata si fericirea Elvirei.

Intr'o deminétia aduse Elvira unu buchetu de flori nöue din gradina, ca sè le puna in apa — in loculu rosei vescedîte. Ros'a a aruncat'o la strada, necugetandu ce neplacere va ave cu ea . . .

Inoptase, Valeriu rateci prin strad'a unde fu aruncata ros'a, si acolo afla epistol'a despre care vorbimu.

Ros'a a vesceditu, frundiele au cadiutu ér nefericirea a remasu!

III.

Două dile, după udatulu florilor si afarea epistolei, Elvira petreceea in gradina.

Timpulu era fără placutu.

Nici odata ea nu fu asié de frumósa si incantatória ca acum. Faci'a ei pururia straluciá, par că ar fi cadiutu radiele sôrelui pe ea, privirile-i erau gingasie, si pline de farmecu intineritoriu.

Ea si-udá florile si cantá melodiosu.

De odata cine-va o atinse pe umeri.

Erá Valeriu.

— Ah elu ! — esclamà Elvira spaimantata.

— Da, elu e, scumpulu teu mire Valeriu, séu nu-lu cunosci, l'ai uitatu ? Te rogu, scump'a mea, spune-mi de ce ai tresaritu candu m'ai zaritu ?

— M'ai spariatu, — respunse Elvira reculegêndu-se pucintelu.

— Ti credu, scump'a mea, numai pentru că me iubesci cu amoru sinceru, incâtu tresari de faci'a mea.

Dupa cuvintele aceste elu erupse in hohote nebunesci, după o privire delungata scosse epistol'a gasita.

— Ah, fatiarnica ! Acest'a-i amorulu sinceru, si credinti'a drépta, ce mi-ai juratu ? Dute, arunca-te in bratiele altuia, si-ti deplange lacrimele fericirii, séu intristării, lasa-me pe mine uitatu de toti, in lume, că sè-mi deplangu vieti'a nefericita !

Ochii lui se implura de lacrime privindu copil'a palida, — voi sè le oprésca, dar nu potea.

In urma totu-si stapanindu-se, dise cu dispretiu :

— Elviro ! ffi fericita cu Otilu, dar pentru că ai fostu infidela mie, te rogu fă-mi unic'a bucuria ; du-te si spune feteloru tinere, se nu iubésca asié ca tine !

Apoi plecă si — in scurtu disparu.

Sórele cu radiele sale a apusu, de odata si fericirea lui Valeriu.

Elvira ca ametită priviá cu compatimire după elu, o lacrima cadiu pe o rosa tinera, dins'a o rupse, o aruncă după elu ; — si cu unu suspinu dorerosu parasì gradin'a, — si dins'a.

IV.

In diu'a urmatória Elvira primi urmatóri'a epistola :

„Scump'a mea, domnisióra !

„Nu plange la cetirea acestei epistole triste ; fi tare ca valurile mari, si nu te lasă să te devinga lacrimele.

„Servitoriu la dlu Otilu, ma inca si la parintele dsale, dorescu din adanculu animei mele fericirea lui.

„Inse dorinti'a mea pare a se intunecá, fiindu amenintiata cumplitu.

„Adi domnulu meu a primitu de la dlu Valeriu o scrisore, prin care acel'a l'a provocat a se bate in duelu cu elu.

„Duelulu va ave locu mane dimineti'a la 6 ore, in padurice.

„Te previnu dara, scump'a mea domnióra, sè impedeci — de cumva vei poté — acesta nenorocire.

„Te insciintiezu eu, că-ci domnulu meu sciu că nu-ti va dà de scire inainte, ce diua grozava are sè fia mane !

„Cu respectu

Ioanu."

— O ! viétia ! — esclamà Elvira după cuvintele acestei epistole — putînu timpu ai asemenu rosei, că-ci vermele te róse. O ! dile fericite, visuri placute, si voi sperantie amagitórie, departati-ve, si me lasati singura ! Eu plangu ? Nu ! Curagiu, si te voiu invinge, sórte amara, séu celu putinu te voiu obosi, si atunci vei incetá dóra de a-mi urmarí pasiulu. Er tu, Valeriu, vai de tine !

Dupa aceea cadiu in genunchi inaintea icónei sante, cu o facia desperata, budie palide si opti o rogatiune catra tronulu divinu.

Dupa o pauza apoi esclamà ingrozitoriu :

— Asié dar mane la siese ore demineti'a !

V.

Se ivi diu'a fatala.

Timpulu era frumosu si placutu, nime nu conturbá tacerea naturei. Totulu parea a fi asié de frumosu ! Tóte inspirau viétia ; numai Valeriu nu le simtiá. Dinsulu ajunse la loculu destinat inca in diori de deminézia, acceptandu cu inima franta pe inimiculu seu de mórte.

De odata elu zarì apropiandu-se o figura negra.

— Ah elu este ! Dar faci'a lui e mascata. E bine, nu-mi pasa.

Cu aceste cuvinte scosse o masca negra cu care si acoperi faci'a.

— Adio, viétia amara! — suspinà Valeriu radicandu-se de pe verdétia, — si cu spad'a in mana asceptá.

Dinsulu sosi, si far' a grai vre-unu cumentu intinse spad'a spre a incepe lupt'a.

Acést'a nu durà multu, Valeriu infipse spad'a sa in contrariu.

Figur'a lovita de spad'a lui Valeriu cadiù la pamentu, puse man'a la pieptu de unde erupse sangele cu violintia.

Din turnulu bisericei se audiá batendu 6 ore. Otilu, chiar atunci sosi, — dóra sórtea l'a condusu sè fia martorulu acestei scene infioratórie.

Grozavu!

Valeriu, vediendu si alu doile mascatu, fugì ca unu nebunu, dar in departare de cinci pasi cadiù lasinatu la pamentu.

Otilu, spariatu de lesinarea lui Valeriu, cadiù langa figur'a mascata, rupse cu iutime masc'a de pe facia, puse man'a la pieptu, aceea se implù de sange nevinovatu. Nu a fostu nici visu, nici lesinare, ci mórtie pe fac'i'a — Elvirei.

Junele ca lovitu de tresnetu cadiù in bratiele ei, o strinse cu infocare la pieptulu seu nadusitu, voi sè graiesca, dar nu potu, cà-ci lacrimele si dorerea nu-lu lasara.

Elvira se nisuiá sè se radice, ca sè mai strin ga odata la pieptulu ei pe acel'a, pe carele l'a iubitu cu amoru sinceru; dar insedar, mórt ea nu o lasà din ghiarele ei.

Se mai radicà odata, atunci strinse pe Otilu in bratiele ei, lu-sarutà cu ultim'a ferbintiela a animei, i strinse man'a tremuranda si dise cu o vóce debila, aretandu:

— Vai, Otile, moru!

Ochii ei se inchisera, anim'a-i incetà d'a palpitá, si spiritulu ei sborà la ceriuri.

Elvira mori.

Otilu ca unu leu infuriatu se repedî spre Valeriu strigandu:

— Peri, ticalosule! Tu m'ai nefericitu!

Voi sè-lu strapunga, dar tardîu, cà-ci elu erá deja mortu, s'a impuscatu.

O! Ddieule, mare esti si minunate sunt lucrurile tale!

* * *

Dóue dile dupa mórtea Elvirei, fu mare inmormentare la cas'a betranului gradinariu.

Totulu parea a fi in doliu imbracatu. In

gradin'a frumósa vescediau florile, si ele plan geau pe mam'a loru.

Pe sacríulu simplu, erá pusa o cununa frumósa, in mijlocu se vedea inscriptiunea cu litere aurite:

„Elvira Crampénu, a repausatu in etate de 20 ani.“

Conductulu fu compusu din crestini multi cari lacrimau.

Dupa sicriu plangea si se tanguiá nefericitulu parinte si duiosulu Otilu.

Din turnulu bisericei se audiá sunetulu melodiosu alu clopotelor, ce insciintiá departarea unei fintie din lume.

Nefericit'a se asiedià la cele eterne.

Amicii, amicele si toti aceia cari o iubiau, versau la lacrime.

Crestinii, aruncara unu pumnu de tierina pe mormentu, si dicêndu cu vóce dorerósa: „Ddieu, sè o ierte!“ se departara.

Dar numai parintele nu potu sè se departe; ci remase cu inim'a sfasiata la mormentu si plangea amaru.

* * *

Trecura dile.

Unu june, cu o facia palida siedea langa trei morminte, le infrumsetiá cu flori frumóse, si le udá cu apa din isvorulu de langa crucea mare.

La capetu erá o salce, ce cu crengile sale lungi umbriá morminturile.

Pe o crenga cantá o pasere doine triste, incâtu junele plangea de jale.

Elu, erá Otilu.

De la mórtea Elvirei, amblá totu in doliu si mergea in tóte dilele la mormentulu Elvirei.

Lazaru P. Petri

La mormentulu amicei S. P. R.

Ah! lasa-me acumă, sè plecu fruntea-mi cea rece
Pe-acésta colinióra, sub care-i corpulu ei;
Sub care-o floriora, o mandra jună trece
Din sfer'a cea lumésca la dalmii angerei.

Sè plangu o viétia scurta, unu visu de amică
Ce mi-a lucit uodata ca sórele de blandu,
Ce m'a condusu adese in lumi de fantasía,
Facêndu sè sboru de parte, usioru cu alu ei gandu.

Să sboru în sferi înalte, în sferi de poesia,
Acolo unde numai adori unu idealu;
Facându să uitu, că 'n lume nu este bucuria
In care să nu s'afle și picurulu amaru.

Dar ah ! trecu totă, ca frundiele palite,
Ce se deslipu de ramuri și gelnicu trecu pe ventu ;
Asiē stau eu acuma cu fatia vestedita
Cu frunte obosita, la tristulu ei mormentu !

Că-ci linu să dusu din lume, Ea ! fraged'a fîntia,
Ca visulu de măta cu repedelei-i sboru,
Să dusu lasandu și mie unu sinu de suferintia,
Unu traiu de suverene, de lacremi și de doru.

O ! umbra adorata, ce-acum esti în cerime,
Si nu mai gusti nectarulu vietii ce-ai lasatu ;
Cobora-te adese din splendid'a-ti naltîme
Si mangaia unu susfetu strainu și sventuratul !

Si mangaia-lu adese cu tainicele-ti siopete,
Si linele-ti surise de-amoru si ilusii ;
Pan' va să vina óra, său négr'a ceea nótpe
In care, umbra dulce, noi ér ne vom' uni !

Emilia Lungu.

Istori'a pelerielorù.

Acésta parte importantă din costumulu omului datează din timpurile cele mai vechie în Indii și mai cu séma în Tibetu. Preotii și călugarii acestorui rieri se distingeau totu-de-una după coloarea peleriei. Astă-di chiar unu mare număr de preotii (lama) se servescu cu pelerie galbenă; malele preotu (dalai-lama) porta pelerie rosie ca și cardinalii la apusu.

In limb'a Ebreilor nu există nici unu terminu spre a numi peleria, de unde se poate presupune cu óre care basa, că ei nu o cunoscă.

În Imperiul romanilor portau pelerie de pasla și Apoi obișnuia să fie de sclavii loru. Locuitorii Eginei, a cu peleriele loru pe Atenia-nulu Dracului care se suise pe teatru spre a ceta legile sale cumplite.

Romanii și acoperiau capulu cu pelerie largi candu se cuseau la tiéra, temendu-se de a se espune la arsiti'a sôrelui în ardietóriile campfi din giurulu Romei.

In Francia ele datează încă din timpul lui Carolu VII, care fu probabilmente celu d'antâi rege alu Franciei ce portă peleria. Ludovicu XI, Franciscu I luimitara. Mai tardîu preotii catolici adoptara o pelerie cu bor-

durile fôrte largi. Celu d'antâi regulamentu a supra acestei profesioni se facu la Paris în 1578. Se fabricara pelerini de castor, berbece, cane, iepure, etc. În Lipsca se fabricara cu piei de cartită.

Peleriele tiesute din paie si ordiu, mai cu séma pentru femei, există fôrte de multu în Italia. Mai pana la 1850 peleriele de paie din Italia au fostu unulu din objectele cele mai cautate pentru toalet'a damelor. Pe timpul lui Ludovicu XIV medicii, advocații, studentii, farmacistii portau o pelerie ascutită cu borduri mici. Peleria nalță, cu bordurile largi și indoite incepù a se intrebuinta pe la inceputulu acestui secolu, și acesta moda a continuat pana astă-di; variatiunile loru portă numele diferitelor evenimente mari, victorie insemnate, persoane celebre, etc.

Peleriele ascutite și moi fura adoptate de unii artiști.

Asta-di peleria nalță, sub diferite forme, se intrebuintă mai cu séma la ocasiuni solemnne, ceremonii oficiale, casatorii, etc.

C. V.

Istoriore scurte.

O biografie vesela. Lola Montes avea talia frumoasa, gâtulu fôrte alb și de minune destinat, figura ovală, ochii negri mai mari de câtu gur'a, perulu de culorea abanosului, care o facea și mai frumoasa candu și-arangiă o crăciună de iasomia alba, mantel'a și siedea de minune. Cu totă acestea nu-i placea să audia vorbindu de evenaliu, asiē de traditionabilu femeilor din tiér'a sa : ea preferă biciusc'a.

Acésta biciusca a nòuei eroine era totu asiē de vestita ca și sabia cu manerulu de agate a lui Mudarra le Batard. Ea nu o lasă din mana nici odata, nici chiar candu mergea pe josu. Mai nainte de a veni dreptu la Paris, Lola se opri la baile din Germania; aci, după o cina galanta, ea plecă la Berlin cu unu órcare comite și diplomatu care cheltui multi bani pentru ea. Acestu prusianu, i dede o casă, o livrea, o trasura și totu ce mai cerea lucsulu unei comitese. Pentru Lola nu era destul. Ea voia să debute la teatru celu mare în cualitate de dantivuitória; dar directorulu privind'o și studind'o putinu, i dîse :

— Domnișoara „Senorita“ nu sunteți destul de casta, pentru că să poteti debută.

Dreptu respunsu, ispaniol'a, luă după măsa unu sfesnicu de argintu, lovi în capu pe

orbazniculu nemtiu, si pléca. Alérga dupa dins'a; Lola se sue in trasur'a sa Moralistulu némtiu chiama gendarmii calareti; Lola dice vizitiului sè mane tare; vizitiulu, inse, unu Pomerianu bortiosu si care suflá greu, refusà de a merge tare. Lola atunci se urcà pe capr'a trasurei, si gendarmii ajungênd'o ea i primeșce in lovitură de biciusca. Publiculu ce se află facia o aplaudă, de si acestu publicu eră némtiu. A dòu'a dì frumusîca fêta primă ordinu sè plece de unde se duse la Paris.

Lola a biciuitu pe gendarmii din Berlin. Aceste cuvinte treceau de celu mai mare elogiu, cari fura inceputulu unei mari reputatiuni.

Astu-felu ea gasi Parisulu fôrte agitatu de acésta aventura.

Toti, la cât merse sè-i védia, i vorbira ca de o minune. Ea se multiamă a ride impreuna cu dinsii, dar se grabi a aduce conversatiunea la scopulu choregraficu alu caleto-ríei sale.

— Care este drumulu celu mai scurtu spre a ajunge la teatrulu celu mare alu operrei? — intrebă ea.

— Sè mergi mai antâiu pe la jurnalisti.

— Sè mergemu, — respunse Lola; — dar nu sciu déca trebue sè-mi iau biciuscă?

De ce nu? Acésta va fi originalu.

Ea vediu diece jurnalisti, presintata de unu coconasiu. I se promise, că va vorbi in jurnale despre dins'a, candu va debută. Dlu Leon Pillet, i asecură trei reprezentatiuni, si dn'a Rosine Stoltz o incuragia fôrte multu. Afisiulu aparù. Totu bulevardulu eră in miscare: candu Ispaniol'a care biciuise pe gendarmii din Berlin jocă la teatru, fu o serbatore pentru cei cari mersera s'o védia.

Vai! trebue sè marturisimu: Lola eră incantatória, pré frumósa, pré fantastica; avea pe draculu cu dins'a; dar nu scieá de locu sè dantie, nici macar cum se dantiá de obicinuitu pe unele scene.

Doine poporale.

— Din Maramuresiu. —

I.

Badiuti, badiuti, meu,
Nu te temi de Ddieu?
C'ai avutu unu dorutu dragu,

Tu te-ai dusu si l'ai lasatu,
Si de candu tu l'ai lasatu,
Plange dorulu nencetatu,
De candu tu l'ai parasitu
Plange elu necontentu;
Lasa bade cà-i vedé,
Te-a bate credinti'a mea,
Credinti'a mea cea curata,
Si iubirea-mi infocata!

II.

Canta-mi, cuce, pe feréstă,
Déca vedi cà n'am nevésta;
Canta-mi, cuce, si-mi alina
Animuti'a-mi ce suspina;
Canta, cuce, de-mi asiéza
Animutia-mi ce oftédia!

III.

Nu-i séra nici deminétia,
Sè nu versu lacra-mi pe fatia;
Câte lacremi am versatu,
De candu mañdrulu m'a lasatu,
Ai face-o fantana 'n satu,
Fantana cu trei isvóre,
Cine ar bé din ea sè móra;
Dar de-ar bé mandrutiulu meu,
Sè-lu ferésca Ddieu,
Éra de-ar bé uritulu
Sè-lu inghita paméntulu!

IV.

Pe tieruri de Dunariția
Merge o mandra copilitia,
Totu horindu si chiuindu,
Din Dunare apa bendu,
Si pe tergari intrebandu
— Voi térgari, térgailorù,
Nu mi-atí vediutu badiutiulu?
Din trei baremu pe unulu?
— Pôte si de l'amu vediutu,
Inse nu l'amu cunosecutu.
— L'ati potutu cunósce bine,
Ca elu nu e voinicu nime,
In fruntea sîrégului,
Sub cruciti'a stégului,
Cu cloputiu 'nsinoratu,
Cu bumbusci incunguratu,
Cu bumbusce de argintu,
Ca elu nu-i in regimantu.

Culese de

T. Michnea.

SAEONU?

Mesa de cetitu.

— „Incerari in literatura“ de Ionu A. Lapedatu. Brasovu 1874.
Pretilu 1 fl. —

Despre Aleșandru cel mare se dîce, că într-atâta iubia Iliadă lui Omer, încât o portă în cuthia de argintiu în tăcăriile sale, și candu se culcă, o punea sub capetă.

Dorere, noi Romanii n'avemu o Iliada, căci n'amu avutu inca unu Omeru; dar déca amu si avé, ni-ar lipsi cu deseversire unu Aleșandru celu Mare, carele celu pucinu să o cetésca.

Starea literaturei noastre e vrednica de plansu. Ni lipsește de totu gustulu de cetitu, dar si mai multu zelulu de sacrificiu.

Dece se ivesce din candu in candu câte unu talentu, se cufunda si acelă in marea indolintie generală. Procesulu acestă curge totu asié de candu cu incepția literaturăi noastre. Les jours se suivent et se ressemblent. (Dilele se urmează si sémena.)

Publicul nostru se imparte in două parti. Ună ar cetei bucurosu romanesce, dar n'are mijloace materiale spre a-si poté realiza dorintă; er cea lalta nici că vre s'audă de vr'o lectura romanescă, ea ignora totu ce e națiunalu, pretinde că literatură noastră nu produce nimică ce dins'a deja nu ar scăi, admira totu ce e strainu, si ca strigoiele lui Macbeth salta horă in giurului caldării aburande si canta: „Fair is foul and foul is fair.“ (Frumosu e uritulu, uritu e frumosulu.)

Membrii acestei parti, ca mari invetati si critici ce sunt, suridu cu disprețiu la pronunciarea numelui cutarui autoru romanu, fia-care din ei si-dă unu aeru de barbatu fără invetiatu, si privindu din înaltimea sa par că fia-care dîce: „Qui de nous va devenir un Dieu?“ (Care din noi va ajunge Dumneideu?)

In cursulu loru nebunu, ei mergu nainte catra unu scopu, intocmai ca strigoialu lui lord Byron, fara a se uită pe unde trecu si peste ce calca.

E bine in mijlocul acestei situatiuni triste noi dara suntemu avisati a salută cu bucuria după ori ce aparitiune de materia literaria.

Asemenea bucuria ni-a facutu mai dilele trecute dlu Jonu A. Lapedatu, profesorul la gimnasiul romanu din Brasovu, scotindu la lumina o carte intitulata: „Incerari in literatura,“ care contine poesii si o drama.

Am destinat unui amicu rolulu d'a scrie o dare de séma despre aceasta carte; inse impregiurările i-au smulsu rolulu din mana, rolu pe care dinsulu l'ar fi interpretat cu mai multu talentu si studiu decâtun mine, si astu-felu cetitorii nostri despre „incerari in literatura“ voru primi asisdere numai „incerari in critica.“

Dreptu mangaiare promit, că nu voi face zama lungă, ci voi fi scurtu.

Usioru voi poté face acéstă, căci cea mai mare parte din poesile dlu autoru s'au publicat in fóia

nóstra. Astu-felu cetitorii nostri le cunoscu, și vorbă multă ar fi de prisosu.

Dlu Lapedatu e bine cunoscutu in literatură noastră. Poesile ce a publicat in „Familia“ si „Traianu“ i-au căstigat unu nume placutu la publicul romanescu.

Asiéra dura pré incordat'a modestia, cu care autorul in „prefatia“ ni presinta cartea sa, mi-pară de prisosu. Cu atâta mai vîrtoșu, că totu acolo se mai află si urmatörile săre: „Atât'a inse me simtui si eu indreptatſtu a dice, că in asemenare cu cele ce se scriu astazi la noi cesti de dincöce de munti, incercările mele inca si-aru poté gasi unu locu in literatură romana, fia macaru si dupa usia.“

Marturitu de insu-si autorulu loru, că aceste poesii au si ele unu locu in literatură romana, mi-vine a crede, că modestia de care dlu Lapedatu a fostu inspirat la serierea prefatiunei, privesce mai alesu Dram'a sa „Tribunalulu,“ ce se află totu in aceasta carte.

E bine, talentulu adeveratul totu-de-una e modestu. Omulu intelligent cu cătu scie mai multu, cu atâta vede mai claru, cătu are să mai invetie?! Din acestu punctu de vedere intielegu eu modest'a „prefatia“ a dlu Lapedatu.

Trecendu acuma la aprețarea artii poetice din aceasta carte, voiu spune din capulu locului, că lir'a dlu autoru ocupa unu locu de frunte in poesi'a generatiunii presinte.

Subiectele inspiratiunilor sale sunt patri'a, amorul, iubirea fișca, sórtea orfanului si a sclavului, subiecte tratate in form'a scolei lui Lamartine.

E dreptu, că 'n aceste poesii nu gasim o fantasia care strabate norii, dar cursulu naturalu alu ideilor nu sună placutu, si hain'a in care ni se infatisează gandurile poetice — e alăsa cu gustu, are colori varie, si de multe ori e incantatorie.

O melancolie se revérșa prin mai tăcăriile piezelor acestei carti; ea de multe ori se exprime in gelea la vederea patriei si națiunii nefericite, in amorul fara speranță, in triste istorii de amoru, in suferintele nedrepte, cari căte odata prefac armonia passiune violentă, ce acusa chiar si pe Dumnedieu.

Pietatea religioasă, acestu atributul poeziei lui Lamartine, are expresiune si in cartea dlu Lapedatu. Una din aceste pieze, o publicată dreptu modelu in fruntea nrului de fatia.

Numai umorulu si satir'a nu-si află locu in acestu opu. Pare că si autorulu ar sustine cu Jean Paul, că „comicul e nascutul inimicul alu sublimului.“

Încătu pentru limbagiu — precum ni se spune si in prefatia — autorulu s'a nisuita a imita graiul scriitorilor nostri de pe Carpati. Nu potu dîce, că a si reesită; dar celu pucinu in literatură noastră de dincöce, limbagiul seu esceléza in frumisetie, căci e mai dulce si mai mole.

Versificatiunea e usiōra, bine curgătoria, rimele sunt armonioase; in scurtu, technică — afara de căteva diceri silite — e buna, si recomandabila.

Spatiulu nu me ierăta a me ocupă mai pe largu d'acesta carte. Voiu resumă dara pe scurtu darea

mea de sama, si — voindu a caracterisá poesi'a dului Lapedatu — voiú dice, cà accea e o elegantia simpla.

De aceea, voi cei ce iubiti limb'a armoniei, cumperati-ve acésta carte.

Iosif Vulcanu.

~~~~~ ♫ ♫ ~~~~

O u e r o s i e.

Unu preotu bogatu dar sgârcitu si-a ascunsu banii tocmai in biserica intr'unu locu siguru, ér de a supra a scrisu acéste cuvinte: „Dumnedieu e in locu acest'a.”

Inse cantorulu, care a bogatu de sama ce a facutu preotulu, a furatu banii, si stergêndu inscriptiunea preotului, a inlocuitu-o cu acést'a: „Nu e aice, cà-ci a — inviatu!”

*
Werklistii sunt opriti a se produce in Budapesta; dar ce folosu, déca mai in fia-care dî suntemusiliti a ascultá vr'unu — concertu?!

*
In multe state se facu risipiri nemarginite, numai in privint'a libertatiloru sunt — sgârciti.

*
O libraría romana, dupa ce a cadiutu, s'a facutu — bereria, si acuma intr'ins'a se indesuiescu — Romanii.

*
In teatrulu națiunalu din Bucuresci s'a jocatu si o piesa originala.

Autorii francesi esclama, cà ce felu de disordine e acést'a?

*
Redactorii foiloru literarie vreu sè infiintieze o societate in contra — versuriloru rele.

*
Redactiunea diariului — óre-care anuncia, cà la dins'a totu mai este inca o pena de — vendutu.

Figaro.

~~~~~ ♫ ♫ ~~~~

P r i m ' a a p r i l e.

Éta diu'a nebunelor!

Éta diu'a, de care totu omulu se teme, ca nu cumva cine-va sè-lu faca prostu.

Prim'a aprile e serbatórea nebuniloru.

De unde deriva acésta datina? Sciti, nu sciti? E bine, v'o povestescu dara eu!

*

Fostu-a fostu odata, cà de n'ar fi fostu, nu s'ar povestí, — fostu-a odata unde-va unu uriasiu, pe care l'a chiamatu Thiassi.

Acéstu uriasiu nu numai cà erá tare, poternicu, incátu batea pe toti; ci pe căti nu potea sè-i invinga cu poterea, pe aceia mi-i nebuniá cu frumseti'a-i se-ducatória — fica sa Scathi.

Odata acestu uriasiu a datu de potca cu dieii Asen. Acestia erau multi, tocmai trei-spre-diece, si lu-omorira.

Dar fica sa, féta de uriasiu ce erá, nu-si perdù

curagiulu; ea apucà spad'a parintelui seu si plecà spre cetatea Asgord a Aseniloru.

Dieii inse erau totu-odata si cavaleri. Vedien-du-o ei venindu in contra loru, i declarara, cà dinsii nu se voru bate cu o femeia, si déca ei totu-si sunt vrednici de pedépsa si suferintie, sè-si aléga unulu dintre ei de barbatu.

Acésta idea a esitú capulu unui dieu tineru, Balder, carele a comunicatu-o Scathiei prin o fereastruca a cetății, sub acea condițiune, cà ei — candu ea va alege — nu-si voru aretă decâtú numai picioarele.

Scathi (nefindu inca atunec croitori si calciumari) a sciutu, cà va recunoscere in natura piciorulu lui Balder, si a primitu condițiunea pacei.

Inse biét'a Scathi o pati. Ea alese picioarele cele mai frumose; acele inse portau corpulu celu mai uriosu, erau ale lui Nicordot, celu mai nesuferabilu intre toti dieii.

La astu-felu de parthia, vi poteti intipui suferintiele ei.

De aice se deriva dara dîn'a ploiloru de primavera, dîna care suride plangendu.

Si fiindu cà in memor'i'a ei s'a adusu gertse curiose, si amintirea ei s'a conservat ca o curiositate.

*
Crestinii inse au alta credintia despre datin'a din prim'a aprilie, d'a tramite adeca pe cine-va din casa 'n casa.

Ei dicu, cà datin'a ast'a vine de acolo, cà Cristosu de la Annas fu dusu la Caiafa, de la Pilatu la Herode.

*
Francesii au si ei credinti'a loru despre originea datinei din prim'a aprilie.

Ei adeca dicu, cà Ludovicu XIII a tienutu inchisu in cetatea Nancy pe unu principe din Lorena.

In prim'a aprilie inse acést'a, a luat-o la sanetos'a.

Noi Romanii inca trebuie cà avemu esplcatiunea acestei datine.

Cine scie, povestescu-ni-o!

Marcu Emilianu.

B o m b ó n e.

Fridericu celu mare preamblandu-se intr'una din dile prin gradin'a de la Potzdam, a gasit u seotinel'a conversandu cu amant'a sa.

— Mei flecău, — i dîse regele, — ce ai facutu? Ai uitatu porunc'a mea?

— Am gresit, majestate. Dar te rogu, sè nu me spuni capitanelui, cà-ci m'ar bate grozavu.

Regele a risu cu placere la audiulu acestorui cuvinte, si a daruitu bani soldatuluiui inamoratu.

*
Unu boieru plecase din Iasi cu servitorulu seu sè se duca la Bucuresci.

Inainte de a trece Siretulu, elu se culcà in tra-sura si dîse servitorului, candu va ajunge la malul

riului, să-lu descepte; inse servitorulu uită si trecu înainte.

Boierulu candu se desceptă intrebă déca mai este multu pana la Siretu.

— L'amu trecutu de multu.

— Cum? Nenorocitule! — esclamă boierulu. —

Déca me 'necam !! Te-asiu fi impuscatu atunci.

— Ei! déca m'ai fi impuscatu, eu mi-asiu fi cerutu socotél'a... si p'ací mi-erá drumulu.

*

— Amorulu meu, — dîcea unu june catra o femeia, este mai mare de cătu mine.

— Déca e mai mare, — respunse femeia, atunci nu este in Dumnăta, că-ci nu 'ncape.

CE E NOU?

* * * (*Gradin'a fericitului episcopu Vulcanu*,) la marginea orasiului Oradea-mare, ajunsa sub episcopii următori proprietatea unor jidani, acuma éra-si e a episcopului romanu. Pr. SS. Parintele episcopu Olteanu, considerandu valórea-i istorica-natiunala, a rescumperatu-o cu unu pretiu mare. Gradin'a acésta a acuma trece prin straformări mari, si in scurtu timpu are sè devina unu parcu pomposu. Lucrările s'au si inceputu, si se continua cu diligintia. Edificiele vechi si necorespondietorie s'au derimatu tóte, afara de cas'a de pe timpulu lui Vulcanu, numita atunce „Tuscanul lui Darabantu.“ Acésta casa are indoita valórea istorica-natiunala, că-ci nu numai a servitu ca locu de repausu bunului Darabantu si marelui episcopu Vulcanu, nu numai că intr'ins'a totu-de-una siedeau 10—15 studinti romani fara privire la confesiune si tienuti si cu viptu de Mecenatele-episcopu, dar totu odata si memorioriulu nostru cronicariu Georgiu Sincai in acésta casa a petrecutu dilele de véra pe candu se află la patronulu seu, in acésta casa lucră elu in tóte dilele cam pana la 10—11 óre inainte de miédia-di, si totu in acésta casa a decopiatu elu pentru Vulcanu „Cronic'a“ sa, exemplariu de pe care si dlu Gavra a luat o copia, ce a publicat-o apoi necompleta. Afara de acésta casa s'a mai pastrat inca vechi'a pórta de pe timpulu lui Vulcanu. Precum suntemu informati, Pr. SS. Parintele episcopu actualu inca are de cugetu a tiené studenti saraci in acea cas'a pretiosa pentru noi Romanii.

* * * (*Inca odata despre vieti'a sociala romana din Clusiu*.) Relativu insciantarea unui corespondinte alu nostru despre starea deplorabila a vietii sociale romane in Clusiu, inserata in nr. 11 alu foii nóstre, primim din Clusiu unu responsu, din care vomu estrage urmatóriile: „A documentá, că „Familia“ de mai multi ani mai multe familie romane din Clusiu o pórta in continuu, — m'asiu poté provocá tocmai la onorab. redactiune. (In casulu acest'a noi ti-amu respunde, că numerulu aceloru familie nu se urea nici la — trei. Red.) Era aceea, că „Familia“ si de 5—6 ani mai nainte in tomuri legate se póté află la mai multe familie in Clusiu, o dicu eu. Că femeile romane din Clusiu de felu nu cetescu romanesce, — nici de cătu nu e o afirmatiune esacta, pentru că aice sunt familie romane, unde se converséza in continuu si curatu romanesce, — si nu numai damele cele cresute vorbescu si cetescu si scriu bine romanesce, dar

si fiice de 7—8 ani se afla cu asemene calită.“ (Spre a dovedi mai bine asertiunea sa, pecatu că dlu rectificatoriu nu insira pe nume macaru căte-va din acele multe familie unde se converséza romanesce, si dintre acele domne si domnișoare cari vorbescu, cetescu si scriu romanesce. Red.)

* * * (*Principele Bismark*) la 1 aprile a serbatu a 60-a aniversaria a sa.

* * * (*Rochefort*) si Grousset au scapatu din esiliul loro din insul'a Caledonia nouă, si au refugiatu la Australia. Rochefort, pe care l'a scapatu partid'a sa cu unu vaporu a nume, dora de atunce s'a si rentorsu in Europa. Precum se scrie, elu se va asediá la Londra séu Brusela, unde apoi va scôte unu diuariu in directiunea „Lanternei“ de pe timpulu lui Napoleonu.

* * * (*Alegere de deputatu*.) La Panciova s'a alesu deputatu candidatulu partitei natiunale, dr. Politu, cu majoritate de mai 2000 de voturi.

* * * (*Aginte romanu la Petersburg*.) Dorint'a dlu Cesaru Boliac n'a resunatu indesertu, că-ci aflămu din diuarie, că Tiarulu Russiei a provocat guvernulu Romaniei d'a tramite si la Petersburg unu aginte. In momentulu acest'a aflămu, că agintele s'a si numitu si G. Filipescu.

* * * (*Darulu lui Dumnedieu*.) Socf'a unui bietu invetiatoriu magiaru de odata a nascutu trei baiati sanetosi.

* * * (*Unu mijlocu de a face abonati*.) O dna tineră fórtă frumosă, maritata de curendu cu unu impiegatu de la díarulu . . . . — sectiunea abonamentelor — intr'o dì, pe la 5 óre, mergea la biurou spre a gasi pe barbatulu seu. Burá, si spre a nu se udă si-radicasse pucinu rochi'a, lasandu a se vedé unu picioru placutu si gingasiu. Dlu X. sedusu de mersulu provocatoru alu dnei se apropiă si i dice: — Dn'a mi-permite a-i da braciulu? — Cu placere, — respunse dn'a, si in aceea-si timpu ea dadu cu veselia braciulu necunoscutu-lui, care nu mai scieá unde se afla de bucuria. Ajungendu la usi'a biuroului, dn'a intră, apoi se întorce catra cavalerulu gentilu si i dice. — Ve recomandu pe barbatulu meu. Si adresandu-se catra impiegatu: — Dlu, — dice, — voiesce unu abonamente pe unu anu. — De voie, de nevoie, galantulu nostru, prinsu in cursa, fu nevoit u se abona, si éta cum díarulu... numera unu abonatu mai multu.

* * * (*Prim'a incercare de talharía in vagónele căilor ferate romane*.) Cetim in „Romanulu“: Se pare că in curendu vomu fi nevoiti să tiparim si noi pe vagónele căilor ferate inscriptiunea: „paziti-ve de hoti“, inscriptiune, care se vede mai pe tóte vagónele din unele State, unde hoti'a a devenit o meseria pentru o parte din poporatiune. Alalta-ieri, pe la 7 óre sér'a, in trenulu ce viniá de la Pitesti, s'a intemplatu urmatóri'a tentativa de talharía, in apropiare de statiunea Titu: Intr'unu vagonu se află unu conductoru postalu cu gentele cu bani ale espeditiunii postale, adunate de pe la diferitele statiuni din cale, si ale căroru chiai duble, una se pastréza de statiunea care espedieza, si cealalta de statiunea care primeșce. In acestu vagonu, pe cătu scimu, nu este permisul să stea nimeni, de cătu conductorulu. La una din statiuni s'a urcatu in acestu vagonu unu individu care se dedea a fi siefu de cantonieri la liniele telegrafice si conducto-rulu a facutu marca gresiéla a-lu primi. Plecandu trenulu, dupa căte-va minute candu vites'a era mai

mare, bunulu tovarasiu de drumu alu conductorului, scôte din haine unu toporasiu si incepe sè-lu isbésca. Conductorul se apera, loviturele se indoiesc; dar, prin presintia de spiritu, lovitulu sparge gémulu vagonului si incepe sè strige cu glasu tare: „sariti că me omóra hotii.“ Nisce pasageri din vagonulu de alatură, audîndu strigale, au datu de scire altoru pasageri, si din unulu in altulu vestindu-se conductorii trenului, s'a opritu trenulu la prim'a statiune, care era fórte aprópe. Aci siefulu de gara si cu mai multi aginti d'ai calei ferate mergu sè deschidia vagonulu ca sè puie man'a pe criminalu, care i amenintă sè-i injunghie cu unu cutitú mare ce avea in mana si astu-felu si-face locu de fuga. Indata inse a fostu prinsu si predat uuteritatii competente.

Biserica si scóla.

§ (Unu invetiatoriu harnicu.) Scriitorulu acestoru sîre a asistat in duminec'a florilor la esamenu baietiloru din scól'a poporalu romana de Letamare, si constata cu placere, că a fostu suprinsu de resultatulu imbucuratoriu. Zelosulu invetiatoriu, dlu Paulu Vostinariu, venit in acestu opidu numai in tóm'n'a anului trecutu a desvoltatu cu scolarii sei unu progresu admirabilu, care pôte servi dreptu modelu si altoru scóle romane. Cei ce cultiva poporulu, binemeraita de natiune, că-ci sunt fii vrednici ai ei, si numele loru merita a fi cunoscutu. Ne rogâmu a fi insciintiat si din alte parti despre resultatulu esamenelor scóleror de la sate, că-ci cultivarea poporului e bas'a viitorului nostru.

§ (Dlu Massimu Popu,) profesoru suplentu la gimnasiulu romanu din Naseudu, facendu la universitatea din Budapesta esamenele de profesura, la 31 martiu fu abilitatu pentru intregu gimnasiulu, din istoria si geografia, ca studie principale, cu limb'a propunerii romana.

Societati si institute.

§ (Societatea „Petru Maior“) a tienutu joi, la 2 aprile, siedinti'a sa publica, dupa urmatóri'a programma: 1) Deschiderea siedintiei prin presiedintele societății Gavrilu Mihali, candidatu de advocatu; 2) „Diorile frumóse“, intonata de corulu vocalu; 3) „Petru Maior“, schitia istorica, cetita de I. Ciocanu, ascultatoriu de filosofia; 4) „Hori'a be“, cantata de corulu vocalu; 5) „Diorile“, datine poporali, disertatiune de Ioane Becinéga, juristu; 6) „O privire de preste Carpati“, poesia de A. Muresianu, dechiamata de Georgiu Radulescu, ascultatoriu la farmacia; 7) „Arcasiliu“, esecutatu de corulu vocalu; 8) „Femei'a ca factoru natiunale“, disertatiune de P. Iliesiu, technicu; 9) Sentinel'a romana“, poesia de V. Alesandri, dechiamata de Georgiu Vuia, medicinistu; 10) „Tatarulu“, cantatu de corulu vocalu; 11) Inchiderea siedintiei prin presiedintele ei. — Arare-ori s'a potutu vedé publiculu romanu din Buda-Pesta, intrunitu in numeru atâtu de frumosu. O mandra cununa de dame se infatisia, pentru a se bucurá impreuna, de producțele spirituali, a le junimei nóstre, inspirandu-i euragiu la nobil'a lupta pe terenulu sciintiei. Prestatiunile juniloru nostri au intrecutu tóte asceptările. Disertatiunile amintite sub p. 3, 5 si 8 din programa, merita a fi comunicate publicului mare, ce'a ce spe-

ràmu, că va si urmá. — Societățile din Gratian, Ora-dea-mare si Gherla gratulara in termini caldurosi Societății „Petru Maior“ la acest'a ocasiune, pe cale telegrafica. Cu placere ne asociâmu si noi la aceste gratulatiuni, dorindu a vedé cătu mai adese-ori asemenei productiuni laudabile.

§ (Institutulu „Albina“) a tienutu la 25 martiu adunarea sa generala. Valórea unui cuponu la juliu va fi 6 fl. 44 cr.

§ (O societate buna.) Unu preotu din Trencinu a infiintat in comun'a sa o societate in contra betiei. Societatea face progresse mari, si — jidanii se necăsiesc. Preotii nostri de pe la sate inca aru poté sè imiteze acestu exemplu frumosu, si facendu astu-felu aru binemerită de natiune.

Literatura.

* (Dlu Aricescu) a scosu la lumina in Bucuresci: „Corespondint'a secreta, si alte acte inedite ale capiloru revolutiunii romane de la 1848.

* (Dlu C. A. Rosetti,) intorcându-se din Paris la Bucuresci, a reluatu directiunea diuariului seu „Romanul.“

* (Dictionariulu academiei.) Fascicululu XIX (tomu II, fasc. 2) din „Dictionarulu limbei romane“ alu societății academice, de Dd. A. T. Laurianu si I. C. Massimu, a esitù.

T e a t r u.

§ (Stagiunea teatrala romana) in teatrulu celu mare de la Bucuresci s'a incheiatu de asta-data mai curendu, decâtul in alti ani. Ce va fi fostu caus'a, nu scim. Dar dorerea nostra e mare, vediendu decadint'a artiloru teatrale in România, unde sunt atâția „artisti.“ Dreptu mangaiare insemnâmu aice, că in un'a din siedintiele din urma a camerei deputatilor ministrulu de culte a presintat unu proiectu de lege pentru acordarea unui creditu de 700,000 de franci spre reparatiunea mobilierului teatrului na-tiunalu.

§ (Teatrulu romanu in sala Bosel la Bucuresci.) La 20 martiu 1874, reprezentatiune estraordinara, data si esecutata de dlu M. Millo, cu concursulu dlu, Louis Wiest, care esecută intre actele cele mai picante ale dniei sale variatii, fantasii si poutpurii, — „Im-presiunile C-nei Chiritei la Paris“, cantioneta comica de dlu V. Alesandri, esecutata de dlu M. Millo, „Omagiulu lui Verdi“, fantasia pentru vióra, compusa si esecutata de dlu Wiest, „Paraponisitulu fara slujba“, cantioneta comica de dlu M. Millo, „Romantia de E. Bianchi“, variatii, esecutate de dlu Wiest, „Paraponisitulu pusu in slujba“, cantioneta comica, compusa si esecutata de dlu M. Millo.

§ (Teatrulu Bosel in Bucuresci.) La 23 martiu 1874, represintatiune estraordinara in beneficiul dnei Maria Flechtenmacher. Se represintara: „Influint'a morală“, (fragmentu) piesa originala de dlu G. Sionu; „Omagiulu memoriei lui Grigoriu alu V-lea“, patriar-chulu Constantinopolei, poemă de dlu Aristotele Baladoritu, declamata in limba elena de dn'a Maria Flechtenmacher; „Oda la Elisa“, comedie originala de dlu V. A. Urechia, „Strigoiulu“, poesia de dlu Sihlénu, declamata de dlu I. Demetriu; „Doi ochi“, romantia de dlu Ventura.

M u s i c a .

○ („Federatiunea Danubiana.“) Acestă e frumosulu titlu alu unei gingasie piese musicale, compusa de dn'a Maria Nicóra n. Serbu si aparuta la Aradu in editur'a dului M. Klein. Acesta piesa e o polca românesca, scrisa cu inspiratiune poetica, ce ne indemna a salută cu bucuria pe dn'a autoresa pe acestu teren atât de necultivat la noi Romanii de dincōce de Carpati. Pies'a e dedicata dómnei Ermina P. Desseanu, si cōsta 60 cr.

○ (Concertu.) In sal'a Atheneului din Bucuresti la 18/30 martiu, dnii G. Brateanu si C. Dimitrescu au datu unu concertu vocalu si instrumentalu.

○ (Wilmers la Bucuresti) a si inceputu a dá concerte. Eca programa primului: Willmers: „Reverie pe tiernulu marii“, „Sbóra, pasere, sbóra!“ (cantu de nord) esecutate de dlu Willmers; Verdi: Aria de basu din „Don Carlos“, santata de dlu G. Bratianu; Willmers: „Rosa Craiovei“, (Parafrase pe o aria romana), „Barcarola“, esecutate de dlu Willmers; Chopin: „Nocturna“, (fa-majeur,) „Rondo capriccioso“, (mi-majeur), esecutate de dlu Willmers; Wiest: „Svenire lui Mozart“, fantasia pe vióra, esecutata de dlu Wiest; Willmers: „O di de véra in Norvegia“, fantasia romantica, de dlu Willmers.

Industria si comerciu.

|| (Industria americana.) Intr'unu orasiu alu provinciei Far-West din America, unu agentu de afisuri a inchiriatu amvonulu bisericei, si l'a lipit cu anuntiuri. La usi'a bisericei, totu elu, imparte carti de rogiuine, cari pe o pagina contine rogiuni, ér pe cealalta anuntiuri.

|| („Fiii lui Sotir-Manciu“,) cunoscut'a casa comerciala si cambiala din Brasiovu, la 21 martiu a anuntiati concursulu, care s'a si deschis numai de cătu. Passivele se urca la 460,000 fl.; activele abié la 80,000 fl.

|| (La Orsiova) de acuma inainte in tōta septeman'a se voru tiené dōue tērguri: lunia si joi'a.

T r i b u n a l e .

| (O scula neaperatu trebuintiōsa pentru redactori.) Haines, jude in orasiul Chicago, intr'unu casu obvenitu dilele trecute, a declaratu, că fórfec'a fiindu o scula neaparatu trebuintiōsa pentru redactori, nu li se pote secvestră judecatoresce.

| (Lazaru Moldovanu,) de nascere din Vizocna, fostu oficieru, mai apoi invetiatoru in Romania, fu condamnatu la Sibiu pentru bigamia la inchisore de trei luni.

Svenirea mortiloru.

† (Fr. Popu de Lemeni,) fostu óre-candu vicecomite Dobocei, a repausatu la 11 marte, in estate de 56 ani.

† (Dlu E. Costinescu,) redactorulu diuariului „Romanulu“ de curendu fu lovitu de dōue ori in iu-

birea-i parintiésca. In intervalu scurtu mórtea i-a rapit dōue fetitie.

G h i c i t u r a d e ' s i a c u de Michaele Popu.

ma-	ca,	ma-	na	bar-	cá	nulu	sa ?
ne	Pa-	ma-	Pa-	ra-	Io-	ba	o
in-	mea ?	candu	re,	rulu	Ca	iá	Cu-'n
vei	dóm-	na	me	sifu	ti-	stan-	dea,
Pa-	ne	Vul-	Cá	candu	gru-	gam-	vo-
o !	mai	na	candu	Se	ce-'n	ve-	ca
dóm-	na	dá,	canu,	zu-	voiu	o	fa-
rab-	candu,	O !	Pa-	cal-	re	Se-mi	mai

Se pote deslegá dupa saritulu calului.

|| Prenumeratiune noua deschidemu la „Familia“ cu incepere de la 1 aprile c. n. Pretiulu pe apr.—dec. 7 fl. 50 cr., — pe apr.—sept. 5 fl., — pe apr.—jun. 2 fl. 60 cr. Rogāmu pe amicii acestei foi a-i urcă numerulu abonantiloru.

Post'a Redactiunii.

Redactorulu acestei foie róga pe toti colaboratorii si corespondintii sei a-i tramite epistolele: Nagy-Léta, per Nagy Várad.

Bucuresci. Soc. elev. de agric. Pretiulu catu ni-ati tramisu, nu e pe unu anu intregu, ci numai pe 9 luni. Supliniti restulu. Déca voiti se aveti côlele aparute anu din „Selavulu Amor.“ trebuie se tramiteti inca 1 fl. In anulu acest'a inca numai o cöla a aparatu.

Pétra Négra. E o incercare din cele mai debile. Nici fondu, nici forma.

Clusiu. Dsiorei A. B. Articolulu cu aclusula tiparit a so- situ. Multiamita. Catu mai curendu se va poté.

Siomosiu. Dsiorei M. B. Se voru publica acusi, ca-ci avemu multe de aceste.

Proprietariu, redactoru respundietoru si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. 1874. Strad'a lui Alesandru nr. 13.

E exemplare complete mai avemu din incepertulu anului trecutu.